

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222206950
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7222206950.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci navrhovateľa: V. P., nar. XX.X.XXXX, bytom H., Ž. XX, zastúpeného: JUDr. Slávka Stanková, advokátka so sídlom Trieda SNP č. 36, Košice, proti osobe oprávnenej na výživné: O. P., nar. XX.X.XXXX, bytom H. - H.N., H. X. XX M., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, o odvolaní osoby oprávnenej na výživné proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. K2-43Pc/37/2022 - 104 zo dňa 15. júna 2023, takto

rozhodol:

I. Zrušuje rozsudok Mestského súdu Košice č. k. K2-43Pc/37/2022-104 zo dňa 15. júna 2023 a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie ako súdu prvej inštancie.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. V predmetnej veci rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 15. júna 2023 pod sp. zn. K2-43Pc/37/2022 - 104 tak, že:

„I. Zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa: V. P., J.. XX.X.XXXX, voči osobe oprávnenej na výživné: O. P., J.. XX.X.XXXX, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 26P 31/2019-147 zo dňa 26.6.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP 142/2019 zo dňa 30.1.2020 dňom 20.3.2023.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Proti rozsudku odvolanie oprávnený, v dôsledku čoho bola predmetná právna vec predložená krajskému súdu na odvolacie konanie.

3. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1, § 3 ods. 5 písm. c) CMP po preštudovaní súdneho spisu, ako aj dôvodov odvolania zistil, že je vec potrebné vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (CSP).

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Zákonným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia je existencia vady konania, ktorá sa prejavila v takom nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok znemožnil

napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Základný rámec práva na spravodlivý proces použiteľný pre civilné konanie je obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Sem patrí najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodnutia, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie vecí.

Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Právo na spravodlivý proces sa považuje za právo výsledkové, tzn., že spravodlivé musí byť súdne konanie ako celok. Ak k náprave nedošlo počas konania pred súdom prvej inštancie a odvolateľ namieta zásah do práva na spravodlivý proces, je potrebné vychádzať z toho, že odvolacie konanie je riadnym pokračovaním základného konania. Úlohou odvolacieho súdu bolo preto individuálne posúdiť závažnosť každého tvrdeného porušenia procesného ustanovenia a jeho intenzitu, pričom odvolací súd môže namietané pochybenia súdu prvej inštancie sám napraviť svojim procesným postupom. Avšak v danom prípade dôvodom pre zrušenie rozhodnutia bol taký konkrétny zásah do procesných garancií práva na spravodlivý proces, ktorý spočíva v pochybení súdu prvej inštancie vyvolávajúcim pre stranu nepriaznivé a nezvratné procesnoprávne následky, ktoré neboli napravené súdom prvej inštancie v jeho konaní a zároveň ide o taký zásah do práva na spravodlivý proces vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu, ktoré nie je možné napraviť ani v odvolacom konaní.

6. Podľa odvolacieho súdu jednou zo základných odvolacích námietok bolo poukázanie odvolateľa na to, že sám sa nedokáže živiť a záver súdu prvej inštancie je pre neho neprijateľný v tom zmysle, že je stále ochotný venovať sa dennému štúdiu na Y. v H.. O uvedenom závere bezpochyby svedčí aj jeho odvolací dôvod, ktorým argumentoval v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré bolo podané zo strany odvolateľa dňa 27.7.2023.

V konečnom dôsledku odvolací súd apeluje aj vyjadrením odvolateľa a predložením v rámci odvolacieho konania oznámením zo dňa 15.10.2023, že od 1.9.2023 je odvolateľ študentom 1. ročníka dennej formy Y. W. v H.. Uvedený dôkaz bezpochyby preukazuje potvrdenie Y. W. študijné oddelenie zo dňa 10.10.2023, ktorým potvrdzuje, že O. P., nar. XX.X.XXXX je v akademickom roku XXXX/XXXX študentom 1. ročníka bakalárskeho štúdia v dennej forme na N. P.. Akademický rok podľa tohto potvrdenia trvá od 1.9.2023 do 31.8.2024.

7. Uvedená skutočnosť bezpochyby v odvolacom konaní je takou skutočnosťou, pre ktorú odvolací súd predmetné rozhodnutie, ktoré bolo vydané súdom prvej inštancie dňa 15.6.2023 zrušil, nakoľko došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pričom súd prvej inštancie dostatočným spôsobom nevykonal navrhované dôkazy odvolateľom ako účastníkom konania a na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

8. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie pod sp. zn. K2 - 43Pc/37/2022 - 104 zo dňa 15. júna 2023 došlo vo výroku I. tohto rozhodnutia k chybe ohľadom dátumu narodenia, pričom osoba oprávnená na výživné O. P. sa narodil XX.X.XXXX a vo výroku tohto rozhodnutia je uvedený dátum XX.X.XXXX. Táto skutočnosť je aj podľa názoru odvolacieho súdu chybou, ktorá sa dala napraviť v rámci odvolacieho konania, avšak z dôvodu, že odvolací súd posúdil v prvom rade odvolaciu námietku, že sa oprávnená osoba z výživného nemôže dostatočným spôsobom živiť aj napriek tým skutočnostiam, ktoré uvádzal navrhovateľ v svojom návrhu, ako aj počas konania, že jeho syn je konateľom spoločnosti, ktorá zarába peniaze, a teda syn sa môže dostatočným spôsobom sám o seba postarať aj napriek tomu, že neukončil štúdium 1. ročníka na G. P. a štúdium predčasne ukončil 20.3.2023.

9. Z uvedeného dôvodu mal odvolací súd za to, že existujú skutočnosti, ktoré bezpochyby sú dôvodom na to, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na nové konanie a nové rozhodnutie s poukazom na tieto skutočnosti, na ktoré odvolací súd poukázal vyššie vo svojom rozhodnutí.

10. Pokiaľ odvolateľ vo svojom odvolaní namietal, že sa nemohol zúčastniť pojednávania pred súdom prvej inštancie dňa 15.6.2023, uvedenú námietku odvolací súd neakceptoval a túto považoval za nedôvodnú, nakoľko predvolanie na pojednávanie prevzal ešte pred samotným pojednávaním, a to 12.6.2023. Obsah predvolania bol odporcovi podľa názoru odvolacieho súdu zrejmy, pričom táto

skutočnosť vyplýva aj z vyjadrenia samotnej matky, ktorá reagovala 13.6.2023 sms adresovanou otcovi oprávneného O. P. v tom zmysle, že mala vedomosť, že je pojednávanie, preto nemôže byť táto skutočnosť dôvodom na zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom. Dôvody na zrušenie predmetného rozhodnutia súdu prvej inštancie zo strany odvolacieho súdu sú celkom iné.

Aj napriek tejto odvolacej námietke odvolací súd poukazuje aj na to, že oprávnený z platenia výživného V. P. sa vyjadril, že žiada, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti na pojednávaní, pretože je pre neho deprimujúce a stresujúce súdiť sa s vlastným otcom a za takýchto okolností sa nechce s ním stretnúť. Z uvedenej skutočnosti z vyjadrenia z 8.1.2023 teda vyplýva, že oprávnený na výživné ani nemal záujem zúčastniť sa pojednávania, preto odvolací súd túto odvoláciu námietku vonkoncom neakceptoval a považoval ju za nedôvodnú.

11. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že pre rozhodovanie v odvolacom konaní platí, že ak je rozhodnutie napadnuté odvolaním vecne správne, odvolací súd ho potvrdí v zmysle ustanovenia § 387 CSP, ak nie je vecne správne, prioritne rozhodne o jeho zmene s poukazom na ustanovenie § 388 CSP.

12. Zrušenie prvoinštančného rozhodnutia je preto výnimočným rozhodnutím odvolacieho súdu, ku ktorému má dôjsť výlučne vtedy, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním nie je vecne správne, preto ho nie je možné ani potvrdiť ani zmeniť, ale zároveň existujú také závažné vady, ktoré odôvodňujú oprávnenie odvolacieho súdu zrušiť napadnuté rozhodnutie. S poukazom na vyššie uvedené tvrdenia odvolacieho súdu považoval za podstatné pre rozhodnutie súdu prvej inštancie z 15. júna 2023 zrušiť, nakoľko existujú dôvody, pre ktoré je súd prvej inštancie vo veci povinný pokračovať a rozhodnúť o priznaní výživného na O. P. za obdobie, kedy bol študentom pôvodne Vysokej školy G.. a v súčasnej dobe je študentom 1. ročníka C.. Je potrebné posúdiť, či v medziobdobí týchto dvoch termínov bol oprávnený skutočne sám sa živiť bez toho, aby mu bolo poskytované výživné či už zo strany matky alebo otca.

13. Podstatným dôvodom, pre ktorý je potrebné obmedziť iba na nevyhnutnú mieru možnosť zrušenia rozhodnutia, je naplnenie požiadavky rešpektovania práva na rozhodnutie veci v primeranej lehote, ktorej jednou z procesných garancií práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru a naplnenia základného práva na rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Dĺžka súdneho konania je ovplyvňovaná viacerými faktormi, pričom jedným z nich sú aj úkony súdu, vrátane rozhodovania. Z uvedeného dôvodu mal odvolací súd za to, že poukazom na čl. 17 CSP, ktorý prikazuje súdu, ktorým je potrebné rozumieť aj súd odvolací, postupovať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejedaná a rozhodnutá a predchádzať tak zbytočným prieťahom. Z uvedeného vyplýva neodškriepiteľný fakt, že ak odvolací súd zruší rozhodnutie napadnuté odvolaním a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ovplyvní tým aj celkovú dĺžku konania a oddiali zároveň konečné rozhodnutie vo veci samej. Nakoľko sporové strany od odvolacieho súdu prirodzene očakávali, že sám rozhodne konečným rozhodnutím, v danom prípade nie je v kompetencii odvolacieho súdu takto postupovať, preto predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, ktorý má takéto oprávnenie vo veci ďalej na základe vykonania potrebných dôkazov rozhodnúť.

14. Zároveň odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP rozhodol aj o trovách odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).